

Ditheo tša Tšweletšo tša Motheo¹

Matseno

Magomo a dikokwane tše a theilwe go (SAOSO) Maemo a Tšweletšo le Tshepedišo ya Okaniki. Maemo a SAOSO a hlaloša temo ya okaniki bjalo ka mokgwa wa kakaretšo go ya ka sete ya ditshepedišo tša go hlola ekhosistemo ya go ya go ile, dijo tša go bolokega, nyuthrišene ye botse, bophelo bjo bokaone bja diphoofolo le toka ya tša leago. Ka fao tšweletšo ya okaniki e feta mokgwa wa tšweletšo wa go akaretša goba o se akaretše dikgopolo tše itšego. Maemo a SAOSO a ngwadilwe ka tsela ye e lego gore batšweletši bao ba nyakago go latela Maemo ba ka a diriša kamanong ya setifikeiti sa modiriši wa boraro, Mekgwa ya Karanthe ya Botšeakarolo (PGS), Temo ya go Thekgwa ke Setšhaba (CSA), goba ka boikgafo feela.

Maemo a hlalosa tše di dumelelwago le dikgopolo tša go se dumelelwe, ditlhaloso tša sethekiniki tša mehuthaha le tše di fapanego tša go lemogega. Ditheo tša ka tlase di sepelelana le maemo a, **gomme di se bonwe eke di a emetše**, efela di bonwe bjalo ka tlhako ya tlaleletšo; ya go ngwalwa ka leleme la go kwešišwa ke batšeakarolo ka moka, ka moya o mobotse wa go tšea karolo le botshepegi – methopo ya mokgwa ofe goba ofe wa karanthe ya botšeakarolo.

Tlhalošo ya temo ya okaniki

PGS e latela ditheo le methaladihlalo ya IFOAM–Organics International gomme e diriša tlhalošo ya yona ya temo ya okaniki:

“Temo ya okaniki ke mokgwa wa tšweletšo wa maphelo a go ya go ile a mmu, diekhosistemo le batho. E ithekgile ka ditshepedišo tša ekholotši, diphedi tša go fapanafapana le disaekete tša maemo a selegae, go na le go diriša dikgopolo tša ditlamorago tše dimpe. Temo ya okaniki e kopanya setšo, tlholompsha le saense go hola tikologo ya mohlakanelwa ya godiša ditšwalano tše di lokilego le khwalithi ye botse ya bophelo bja baamegi.”

Ditheo tša kakaretšo

1. Taolo ya Ekhosistemo

Polasa ya okaniki ke elemente ya tikologo goba ekhosistemo. Taolo ya go lekanela le thlokomelo ya mokgwa di bohlokwa tšweletšong ya okaniki. Ditlwaelo tša taolo di swanetše go akaretša:

- Taolo ya naga ya go kgonega sebaka se telele² – ditlwaelo tša go hlola naga ka go ripa le go fiša dimela ga di dumelelwe.
- Mehlaka le mafelo a bohlokwa a katafalo ya dinonyana le diphoofolo a swanetše go šireletšwa.
- Naga le dithokgwa tše di sa kago tša lemiwa di swanetše go šireletšwa.
- Ge ditšweletšwa di bunwa gabotse, dikarolo tša puno di swanetše go rekhotiwa gabotse le go ngwalwa gomme tlwaelo ya puno e swanetše go latela ditheo tša tikologo go kgonthiša tirišo ya go kgonega sebaka se setelele bjalo ka ge go

¹ Go ya ka Bryanston Market PGS Basic Production Principles (Mosegamanye 2018) gomme ya kaonafatšwa ke maloko a komiti le ditsebi tša lekala tša PGSSA le SAOSO (Phato, 2022)

² Ya sebaka se setelele: go fihlelela ditlhoko tša bjale ntle le go šitiša meloko ya ka moso go fihlelela ditlhoko tša yona; pabalalo ya tekanelo ya ekholotši ka go efoga phetšišo le tshenyoy ya didirišwa tša tlhago. (IFOAM: Organics International 3.0)

hlalošitšwe ka Maemong a Okaniki a SAOSO. Dikarolo tša puno tša nageng di swanetše go šireletšwa di se šilafatšwe, e ka ba ka khemikhale ya temo goba ditšhilafatši tša intasteri.

2. Taolo ya Mabu

Temo ya okaniki e thoma ka mabu. Ke kokwane ya motheo gore maphelo a dimela a laetša maphelo a mabu. Polasa e swanetše go ba le mokgwa wa taolo ya go nontšha mabu ya go kgonega sebaka se setelele ya go kwagala. Mokgwa wo o swanetše go akaretša tše di latelago:

- a. Mekgwa le ditlwaelo tša go oketša maemo a dibola tša mabung tše bjalo ka “manyora a matalamorogo”, didirišwa tša dimela tše di sego tša bola, podišwa, dibjalo tša go khupetša le koketšo ya manyora a diphoofole (a go bodišwa).

Lemoga: manyora a matala a dumelelwa fela ge a dirišwa bonnyane matšatši a 60 pele go bunwa semela seo se ka kgomago manyora, ka go oketša dibola tša mmung le dimaekropo tša mohola go thuša go rathaganya gore dinyuthriense di nwelele.

- b. Dikgopolo tše di hwetšwe ka tsela ye (ka tatelano ya kgetho):
 - i. Ditšweletšwa tša polaseng, ka didirišwa tša selegae.
 - ii. Di hwetšwe tikologong ya selegae dipolaseng tša baagišane goba dihlopheng. Manyora a diphoofole a swanetše go bodišwa pele a dirišwa, gomme a hwetšwe dipolaseng tša ka tlase ga taolo ya okaniki, goba go tšwa tlwaelong ya bolemiši ye kgolo. Manyora a polaseng ya intasteri/fekethori GA A dumelelwee.
 - iii. Go rekwe go baabi bao ba dumeletšwego go aba tirelo yeo.

pH ya mabu le diminerae: Go a kwešišega gore mabu a ka se lekanetšwe ka dinako tšohle go hlola tšweletšo ya dimela ye botse ka ditheo tše di hlalošitšwego *ka godimo go a. le b.* Koketšo ya diminerae e tlo dumelelwa dikgopolong tše:

- i. Khwetšo ya tlhago ya go latela Maemo.
- ii. Di dirišwe morago ga tshekatsheko ya mabu ya go kgopela SOM (Podišwa ya Mabu) le CEC (Bogolo bja Phetošetšo ya Seišene)

Tirišo ya manyora a sinthetiki (dikhemikhale tša temo) ga e dumelelwe.

3. Tšhilafalo le taolo ya ditšhilafatši

Polasa efe goba efe goba sehlongwa sa tšweletšo se kotsing ya go tšhilafatšwa ke dikhemikhale le ditšhilafatši tša intasteri, mosepelo wa sefothedi go tšwa dipolaseng tša kgauswi, ditšwa ditseleng bj.bj. Ge dikotsi tše di le gona goba di kgonagala tikologong ya polasa, go swanetše go ba le maano a taolo a go thibela tšhilafalo. A ka akaretša:

- a. Dikarolo tša go kgaoganya goba dimela tša go kgaoganya perimeta ya polasa le dikarolo tša go kgaoganya le mehlare ya go kgaoganya polaseng go thibela phatlalalo ya ditšhilafatši.
- b. Kgaoganya bobolokelo bja dikhemikhale tša petroleamo, bjalo ka dipente, makhura, dieitšente tša go hlwekiša oli.
- c. Hlwekišo ya maleba le go tšokotša ditlabelo le didirišwa ka moka go thibela tšhilafalo ya ditšweletšwa.

4. Taolo ya Meetse

Setheo sa taolo ya didirišwa ya go kgonega sebaka se setelele le polokego ya meetse ke methaladitlhahlo ye megolo ye mebedi.

- a. Tšhomišo ya meetse e swanetše go laolwa go kgonthiša pabalelo ya meetse le tšweletšoleswa/tirišoleswa mo go kgonegago.
- b. Meetse a swanetše go ba maemong ao go ka nošetšwago ka ona le go nwewa ke diphoofolo. Ge go dirišwa sediba sa go borwa, go dirwe teko ketelong ya mathomo gomme morago ga fao sehlopha sa tekolo sa PGS se ka nyaka gore go dirwe diteko tše dingwe go ya ka diphetogo tša tikologo karolong yeo.

5. Tšweletšo ya Dibjalo

- Go bjala

Mokgwa wa go beakanywa wa go bjala, wa go akaretša ditheo tša ekholotši go kgonthiša taolo ya thibelo ya dijedi le go godiša disaekele tša bophelo bja diphoofolo/dikhunkhwane tša mohola. Mokgwa o akaretše tše di latelago:

- i. Tšwelopele
- ii. Pšalo ya semela dimeleng tša go fapana le sona
- iii. Pšalo ya dimela tša go fapana lefelong le tee
- iv. Taolo ya paotaebesithi
- v. Manyora a matala/dibjalo tša go khupetša.

- Taolo ya dipeu/dimela tše dinnyane:

Setheo sa puno ya dipeu le go pank a e swanetše go ba mothaladihlahlo. Se, ga mmogo le go seta dineteweke tša kamanyo ya dipeu, di swanetše go godišwa. Ge e le gore dipeu/dimela tše dinnyane di a rekwa, go latelwe ditheo tše di latelago:

- i. Reka dipeu/dimela tše dinnyane tša okaniki moabing wa go hlathega.
- ii. Ge dipeu/dimela tše dinnyane tša okaniki di se gona, go ka dirišwa dipeu/dimela tše dinnyane tša go tšhelwa dikhemikhale efela ka tumelelo ya sehlopha sa tekolo sa PGS (tokollo ya go lemogega tlhakong ya nako ye e laeditšwego).

Dipeu/dimela tše dinnyane dife goba dife tša GM ga di dumelelwe temong ya okaniki.

6. Taolo ya Dijedi le Malwetši

Go swanetše go kwešišwe gore ge ditheo tša tšweletšo tša peleng di phethagatšwa gabotse, di tlo fokotša hlokego ya taolo ya tlaleletšo ya dijedi le malwetši. Ge

- a. mabu a nonne, a le gabotse ebile a lekanetše,
- b. dimela di bjala go ya ka ditlwaelo tša okaniki:

Mokgwa wa tšweletšo wa okaniki o tlo akaretša mekgwa ya paolotši, setšo le mekhenikhale go laola dijedi, dikoro le malwetši. Tše di akaretša:

- i. Go kgetha meloko le mehuta ya maleba;
- ii. Mananeo a maleba a pšalo ya dimela tša go fapana lefelong le tee, pšalo ya

- semela dimeleng tša go fapana le sona le pšalo ya dibjalo tša go fapana kgauswi le kgauswi;
- iii. Temo ya mekhenikhale;
- iv. Tšhireletšo ya manaba a tlhago a dijedi ka go neelana ka lefelo la go amogelega, bjalo ka mehlare ya go kgaoganya, mafelo a dihloga le dikarolo tša go kgaoganya tša ekholotši tša go thuša dibjalo tše e lego magae a dihlasedi tša dijedi;
- v. Manaba a tlhago a tokollo ya dihlasedi tša mohola le diphelakadingwe;
- vi. Go khupetša dibjalo le go ripa;
- vii. Go fula ga diphoofole;
- viii. Taolo ya mekhenikhale bjalo ka melaba, mapheko, seetša le modumo.
- ix. Peakanyo ya mo polaseng ka dimela tša selegae, diphoofole le diphoofofotšwana tša go bonwa ka maekhroskopolu.
- c. mothopo wa meetse o hlwekile,
- d. ekhosistemo ya selegae e laolwa gabotse;

Dimela le diphoofole tša ka tlase ga taolo ya okaniki gantši di phela gabotse, gomme ga go hlokege taolo ye ntši ya dijedi le malwetši. Go a kwešišega gore borapolasa ga ba na taolo ye ntši dilong tšohle gomme go ka hlokega tekanelo go dijedi le malwetši. Tše di swanetše go laolwa ka tatelano ye:

- a. Tlhabollo ya khwalithi ya mobu, maphelo le monono ka ditlwaelo tša okaniki.
- b. Pšalo ya dimela tša go lwantšha dijedi le mellwane.
- c. Tirišo ya ditšweletšwa tša tlhago goba ditšweletšwa tša go dirwa polaseng go laola goba go fetšiša dijedi/malwetši go ya ka Maemo.
- d. Paotaenamiki le/goba dipeakanyo tše dingwe tša maekropo.
- e. Ditšweletšwa tše di dumeletšwego go dirišwa temong ya okaniki.

Dibolayadikhunkhwane tša khemikhale tša sinthetiki le dibolayadimela ga di dirišwe temong ya okaniki.

7. Tlhokomelo ya Diphoofole

Tlhokomelo ya diruiwa tša okaniki theilwe go tswalano ye botse magareng ga naga, dimela le leruo, tlhomphe ya ditlhoko tša bophelo le maitshwaro a leruo le go le fepa ka dijo tša go bjalo tša okaniki tša khwalithi ye botse.

- a. Mekgwa ya tlhokomelo ya diphoofole ya go se dirwe mo nageng ga e dumelelwe;
- b. Taolo, tikologo, dinolofatši, palo ya diphoofole le bogolo ya leruo/mohlape di fihlelele ditlhoko tša maitshwaro a diphoofole, ke gore
- i. Mosepelo wa tokologo wo o lekanego le monyetla wa go hlogiša dipatrone tša tlwaelo tša maitshwaro (sekgoa seo se lekanego go kgona go ema, sekama, sepelasepela, hlwekiša letlalo, robala le go fepa ka tlhago le ka go iketla);
- ii. Moya o moswa wo o lekanego, meetse, dijo, themphereitšha ya maleba le seetša sa letšatši sa tlhago;
- iii. Phihlelele ya mafelo a go ikhutša, lešaka le tšhireletšo seetšeng sa letšatši, aterese mo go kgonegago, phišo le go tonya, pula, leraga le phefo;
- iv. Go be le neelano ya didirišwa tša maleba le dikarolo maitshwarong a go hlohlomiša le go sela;

- v. Go be le neelano ya dihlopha tša diphoofolo tše itšego (mohl, ya dinku/dipudi: go hlwekišana matlalo le go fula; ya dikolobe: tirišo ya nko, go sekama kgakala, tiro/go ithoma- le dikarolo tša go jela, go tswala ka tokologo, bodulo bja sehlopha; ya dikgogo: sehloga, go otlolla/phaphasetša maphego, go sela, go tloša lerole, go iketla le go hlwekiša mafofa;

Ela tlhoko: diphoofolo tša mokgwa wa taolo wa go nyaka go kgokiwa ka ntle ge di fula di ka laolwa go ya ka dinyako tše.

- c. Taolo ya dijedi le malwetši e tlo latela mekgwa ye e latelago, go ya ka tatelano ya bohlokwa:
 - i. Dijo tša nyuthrišene tša go phediša;
 - ii. Mekgwa ya thibelo (tšhitišo, phetšišo ya bodulo le phihlelelo ya dinolofatši);
 - iii. Mekgwa ya mekhenikhale, popego le paotšiši;
 - iv. Dilo (ntle le dibolayadijedi tša khemikhale ya sinthethiki) tša go dirišwa melabeng;
 - v. Dilo tša go ngwalwa Mamatletšong ya 5 ya SAOSO ya MOHUTA wa maemo wa 1.7 June, 2020.
- d. Ge diphoofolo di dula ka ngwakong, rapolasa o tlo kgonthiša gore go ba le didirišwa tša malao tša tlhago tša maleba tša okaniki le gore dinyakwa tša ngwako tše itšego tša mohuta o mongwe le o mongwe wa phoofolo di a phethagatšwa.
 - i. Diphoofolo ka moka di tlo fihlelela phulo goba lefelo la go ba le moya la go bulega tšatši ka tšatši ntle le mellwane;
 - ii. Dikgogong tša go beya mae, go tlo hlomphiwa gore di be le sebaka sa go khutša sa go se kgaolwe gare sa diiri tše seswai ka letšatši gape go se dirišwe seetša sa maitirelo.
- e. Setlogo sa diphoofolo le sebaka sa phetošo: diphoofolo tša okaniki di tswalwa le go godišwa dipolaseng tša okaniki. Mekgwa ya tlhokomelo ya diphoofolo ya go fetiša go tšwa tirišong ya dikhemikhale go ya go okaniki e hloka sebaka sa phetošo:
 - i. Dinamane di tlo bitšwa okaniki ge mmago tšona a laotšwe ka tsela ya seokaniki ka nako ya leimo;
 - ii. Diphoofolo tša nama di swanetše go godišwa ka tsela ya seokaniki go tloga ge di tswalwa;
 - iii. Maswi a ka bitšwa a okaniki ge phoofolo ya maswi a laotšwe ka tsela ya seokaniki nakong ka moka ya leimo le ka morago ga go amuša;
 - iv. Mae a ka bitšwa a okaniki ge seruiwa sa maphego se laotšwe ka tsela ya seokaniki go thoma ge se be se na le matšatši a 2;
 - v. Go ka tlišwa 10% ya diphoofolo tše dikgolo tša mohuta o tee tša go tswala ka ngwaga polaseng go tšwa dipolaseng tša go diriša dikhemikhale. Tša go emela tša go tswala tša tshadi tše e sego tša okaniki tše di sa kago tša tswala.
- f. Go ripiwa mmeleng ga go dumelelwe. Go ripa molomo; go fagola; go ripa mesela ya dinku; go ntšha manaka; tšhipi (ka ntle le dikolobe) e ka dirišwa ge eba e tlo fokotša tshokolo phoofolong gomme go dirišwe anesthethiki mo go hlokegago.

- g. Nyuthrišene: Diphoofole tša okaniki di hwetša ditlhoko tša nyuthrišene difurung tša okaniki le dijong tša okaniki tša khwalithi ye botse.
- i. Dijo tša go feta 50% di tlo tšwa yuniting ya polasa, dikarolo tša phulo tša kgauswi, goba tša tšweletšwa ka tirišano le dipolasa tša okaniki tša mo tikologong yeo;
 - ii. Tša go otlala di tlo hwetša rafetše tšatši ka tšatši. Tša go otlala di swanetše go fula (se)dihleng ka moka;
 - iii. Dinamane tša tša go amuša di swanetše go amušwa maswi a bommago tšona goba maswi a okaniki go tšwa mehuteng ya tšona gomme dinamane le bana ba dipere ba tlo lahliswa morago ga dikgwedi tše 3; dikolotswana dibeke tše 6, dikwana le bana dibeke tše 7.
- h. Dihlare tša Ngaka ya Diphoofole: go tlo dirwa bobjohle go kgonthiša maphelo a mabotse le tlhokomelo ya diphoofole ka tirišo ya ditlwaelo tša tlhokomelo ya diphoofole tša thibelo.
- i. Ge phoofole e ka lwala goba ya gobala le ge go dirišwa mekgwa ya thibela, phoofole yeo e tlo alafiwa ka bjako le gona ka tsela ya maleba, ge go kgonega e kgaogantšhwa le tše dingwe le gona e be ka ngwakong wa maswanedi. Borapolasa ba tlo diriša pele dihlaro tša tlhago le diphodišo, go akaretšwa le homeophati, dihlaro tša Ayubetiki le akhuphantšha;
 - ii. Tirišo ya diokobatši tša kalafo ya diphoofole ya sinthethiki le dianthipaotiki di tlo dira gore phoofole e se sa ba ya okaniki. Batšweletši ba ka se be le dihlaro tše ge e ba di tlo dira gore phoofole e hlake;
 - iii. Ge go dirišwa ditšweletšwa tša dihlaro tša ngaka ya diphoofole tša alopatiki, nako ya tlogelo e tlo lekana le nako ya semolao gabedi, goba bonnyane diiri tše 48 ge go sa laetšwa nako ya tlogelo;
 - iv. Tirišo ya thibelo ka seokobatši sefe goba sefe sa ngaka ya diphoofole sa alophatiki ya sinthetiki ga e dumelelwe;
 - v. Dilo tša setlogo tša sinthetiki tša go huetša go ata goba go fokotša kgolo ya tlhago ga di dumelelwe;
 - vi. Dithibela malwetši di dumelelwa ge fela bolwetši bo tsebega goba go lebeletšwe gore e ka ba hlobaboroko tikologong ya polasa le gona e le gore bolwetši bjoo bo ka se laolwe ka dithekiniki tše dingwe tša taolo goba ge thibela malwetši e nyakega go ya ka semolao.
- i. Tshepetšo le polao: Diphoofole tša okaniki di ba le kgatelelo ya kgopolo ge di sepetšwa le ge di bolawa.
- i. Tirišo ya dikota tša mohlagase le didirišwa tše dingwe tša mohuta woo ga di dumelelwe;
 - ii. Go ka se dirišwe diokobatši tša go fokotša kgatelelo ya monagano goba dihlohlo di diphoofole pele ga goba ka nako ya tshepetšo;
 - iii. Phoofole ye nngwe le ye nngwe goba sehlopha sa diphoofole se tlo hlathiwa dikgatong ka moka tša tshepedišo ya tshepetšo le polao;
 - iv. Leeto la go ya ntlong ya polao le se fete diiri tše seswai;
 - v. Phoofole ye nngwe le ye nngwe ya go phela e se kgomane (pono, modumo goba monkgo) le ya go hwa goba diphoofole tše di tlogo bolawa e efogiwe;
 - vi. Phoofole ye nngwe le ye nngwe e tlo idibatšwa pele e etšwa madi.

8. Puno le diphuthedi

- Didirišwa ka moka, difatanaga le diswaro tša go dirišwa leswa di tlo hlwekišwa gabotse tša se be le mašaledi pele di dirišwa ditšweletšweng tša go tšweletšwa seokaniki;
- Didirišwa tša go phuthela di se tšhilafatše ditšweletšwa gomme ge di dirišwa go gopolwe ka fao di tlo amago tikologo. Go swanetše go godišwe tirišo ya dilo tša go dirwa leswa goba tšeo di ka dirišwago leswa, gomme diphuthedi e se be tše dintši;
- Didirišwa tša go phuthela, diswaro, goba diswaro tša dibolayamouta wa sinthetiki, diboloki, goba dibolayamouta ga di dumelelwe.

9. Hlwekišo, go bolaya dilo le sanitasi

- Go dirišwe fela dieitšente tšeo di dumeletšwego go dirišwa tšweletšong ya okaniki ge go hlwekišwa le go bolaya dilo;
- Go kgonthiša polokego ya dijo, go be le tshepedišo ya tlwaelo ya tshwaro ya dijo le phethagatšo ya melao ya mmasepala wa selegae.

10. Tekatekano ya tša leago le toka

- Thwalo e swanetše go phethagatšwa go ya ka molao wa tša Thwalo Afrika Borwa le Molaotheo;
- Ditokelo tša bana di swanetše go latela bokgonthe bja [Universal Declaration of Human Rights](#) go kgonthiša gore ditokelo tša bona tša go thaba, go bolokega le bobjana bjo bobotse di a hlomphiwa.

11. Ditokomane & direkhote

Rapolasa goba ofisi ya PGS e swanetše go ba le phihlelelo ya direkhote tša maleba go akaretšwa le tše di latelago:

- Memepe le diswantšho tša polasa, tšweletšo le/goba dikarolo tša puno;
- Direkhote tša direkwa/meneelo polaseng;
- Direkhote tša peakanyo, puno le thekišo.

Direkhote tše di swanetše go ba gona ge go dirwa tekolo ya tlwaelo. Direkhote di kaba ka sebopego sefe goba sefe sa go swanela bogolo le kgonagalo ya tshepetšo ya polasa/sehlopha, ge e le gore di tlo kwešišwa ke balekodi, tša ba le bohlatse bja go kwagala bja thekišo, tšweletšo le thekišo ya go botagala. PGS e tlo hlompha le go thekga borapolasapotlana bao ba ka palelwago ke go hlokomela direkhote tšeo.

Mafetšo

Go kwešišwe gabotse, gore ditheo tše tša tšweletšo ke kakaretšo ya go latela SAOSO Standard Version 1.7 June, 2020 ya Tšweletšo ya Okaniki le Tshepedišo le gore ditlwaelo ka moka le dikgopolo di lekolwe go ya ka Maemo. Sete ye ya ditheo e phatlaladitšwe bjalo ka tokomane ye bonolo ya go fihlelelega, ye e fetolelago maemo popegong ya go swanela bengditseka ba PGS. Hlokego ya phethagatšo le diphetho tša kamogelo di tlo laolwa ke Maemo.

Lebelela [SAOSO Organic Standard](#) go hwetša tlhahlo ya diphapano tša go lemogega tše di dumelelwago.

Tšweletšo ya menyuale wo e thekgilwe ka tšhelete ke South African Organic Sector

Organisation le Knowledge Hub for Organic Agriculture in Southern Africa (KHSA) bjalo ka karolo ya projeke ya lefase Knowledge Centre for Organic Agriculture in Africa (KCOA), ye e phethagaditšwego ke Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH legatong la German Federal Ministry for Economic Cooperation and Development (BMZ).

Go fihlelela le go kwešiša pholisi ya khophiraete ya tokomane go thoma ka la 5 Oktobere 2022, diriša khoutu ya QR ye e lego ka tlase:

